

OCO
2011-2015

LEERLINGEN

Ouders

Inhoud

Wat is er gerealiseerd?
Wat zijn de ambities?
Wat is nodig?
Hoe pakken we dat aan?

Bijlagen

Bijlage 1	OCO-gebruikerspanel
Bijlage 2	OCO in Beeld (en in de media)
Bijlage 3	Over OCO in MR-magazine
Bijlage 4	Rechten en Plichten van ouders en leerlingen in het Amsterdamse Onderwijs
Bijlage 5	20 vragen aan OCO
Bijlage 6	Jaarverslag 2008 en 2009

Wat is er gerealiseerd?

Evaluatie

De Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) heeft in lijn met de oorspronkelijke subsidietoekenning in 2006 maatregelen genomen om tot een evaluatie van OCO te komen. Op 17 september 2010 is door de afdeling SPA van DMO een evaluatienotitie geleverd. OCO heeft de gelegenheid gekregen om op deze stukken te reageren. Bij het afsluiten van deze aanvraag is de definitieve tekst van deze evaluatie nog niet bekend

OCO heeft zelf een gebruikerspanel van omstreeks 190 gebruikers bevraagd naar ervaringen en opmerkingen. Het resultaat hiervan: een gemiddelde waardering van een 7.3 en met veel waardering voor de dienstverlening en de erkenning van de positie van ouders en leerlingen. (Bijlage I)

OCO heeft de gestelde opdracht van de gemeente (lever een informatieloket voor ouders en ondersteun ouders in hun rol binnen het onderwijssysteem) systematisch en gedegen ingevuld. Het overzicht van werkwijzen, producten, bereik en resultaten is in de OCO-stijl gevat in infographics. (Bijlage II)

OCO is in de afgelopen periode ook buiten Amsterdam bekend geworden en gewaardeerd. Zo is OCO genoemd in het Onderwijsraadadvies Ouders als partners. Verder is op een aantal plaatsen het unieke karakter van OCO als een visitekaartje voor de stad neergezet (o.m. door de NVOR, Nederlandse Vereniging van Onderwijsrecht). Een beeld hiervan is weergegeven in de bijlage OCO in de pers.

Hot issues

Het systeem van OCO (informatie en antwoorden verstrekken en op basis van de meest dringende vragen een “hot issue” aanpakken) heeft in het schooljaar 2009/2010 het volgende beeld van “hot issues” opgeleverd:

- Schoolkeuze in het Voortgezet Onderwijs met in 2010 een dringend noodzakelijke speeddate voor het bij elkaar brengen van uitgelote leerlingen en scholen en een bijzonder pamflet,
- Schoolkeuze Basisschool
- Veiligheid (signalen voor een toenemende agressie tussen leerkrachten en kinderen)
- Aandacht voor zorgkinderen
- Toepassing van rechten en plichten (zoeken naar een goede plek voor een leerling, afstroom, verwijdering, zittenblijven in allerlei vormen).

Rechten en plichten van ouders en leerlingen vormen in deze “hot issues” allemaal de basis van waaruit OCO deze vraagstukken aan de orde stelt bij scholen, schoolbesturen en organisaties zoals samenwerkingsverbanden, VIA, Transferium, Bureau Leerplicht Plus, MEE enz.

In 2007 is OCO gestart met de aandacht voor kwaliteit te vragen met twee debatten (voorjaar en najaar). Daarin is de openbare discussie gestart over de zeerzwakke scholen en de aanpak daarvan en de zwakke en risico-scholen met het ontbreken van een aanpak. Bovendien heeft OCO in lijn met de bedoelingen van OCO steeds gepleit voor het nemen van maatregelen die de schade van onvoldoende functionerende scholen voor leerlingen kunnen beperken (bijspijkerrecht). Dit begint ook door te dringen op landelijk niveau (MBO-discussie).

Wat zijn de ambities?

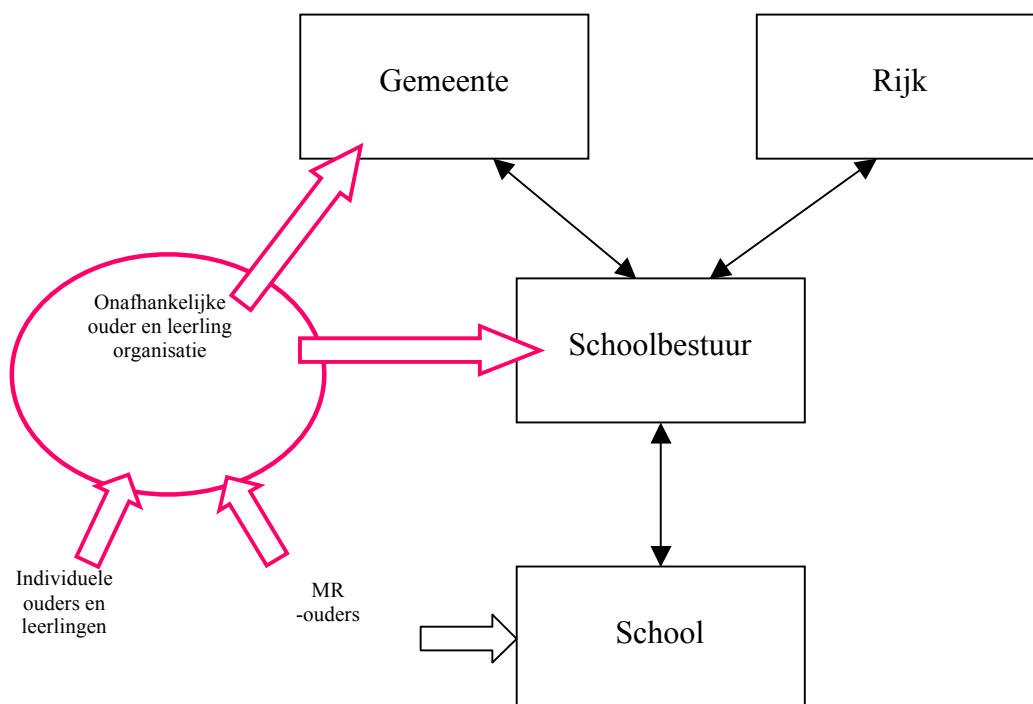
Positionering

Inmiddels is duidelijk geworden dat de analyse waarop het ontstaan van OCO gebaseerd is, steeds meer wordt gedeeld. Er is behoefte aan een herpositionering van de ouders in het nieuwe krachtenveld van het onderwijs met het oog op de autonomie van de schoolbesturen. De Onderwijsraad pleit in het recente advies Ouders als partners (2010) voor de ontwikkeling van ouder-oudernetwerken en noemt OCO als voorbeeld.

Duidelijk is dat de ontwikkeling van zo'n positie tijd kost. In Amsterdam heeft het een aantal jaren gekost voordat de schoolbesturen de consequenties van de nieuwe constellatie aanvaard hebben en geaccepteerd hebben dat een organisatie als OCO daarin past. Thans is er sprake van een groeiend respect en soms een neiging tot samenwerking als schoolbesturen zien dat de inbreng van ouders en OCO zin heeft.

De positionering als een onafhankelijke partij die deskundig opkomt voor de belangen van ouders en leerlingen is dus geslaagd. De bekendheid van OCO bij ouders en leerlingen kan nog beter. Daaraan moet dus worden gewerkt: aan de ene kant door het bestaande verder uit te voeren (schoolbezoeken, contacten via stadsdelen en intermediaire organisaties, zelforganisaties), aan de andere kant door betere inzet van de media (tv, internet, reclame, enz)

De positionering als onafhankelijke partij vraagt veel energie en goede afwegingen maar is uiteindelijk in het belang van het functioneren van OCO als geheel.

Van belang is dat OCO vanuit de onafhankelijke positie een plek krijgt in de beleidsvoornemens van de stad: bijvoorbeeld in het vervolg van de actie Jong Amsterdam. In de voorstellen voor de nieuwe periode zijn hiervoor aanzetten te vinden.

De belangrijkste nieuwe prioriteiten

OCO kiest voor de komende periode voor een aantal speerpunten – naast de bestaande werkwijze met “hot issues”:

Speerpunten

1. Kwaliteit
2. Lokaal en specifiek
3. Open Data
4. OCO Live
5. Voortzetten en verbeteren

1. Kwaliteit

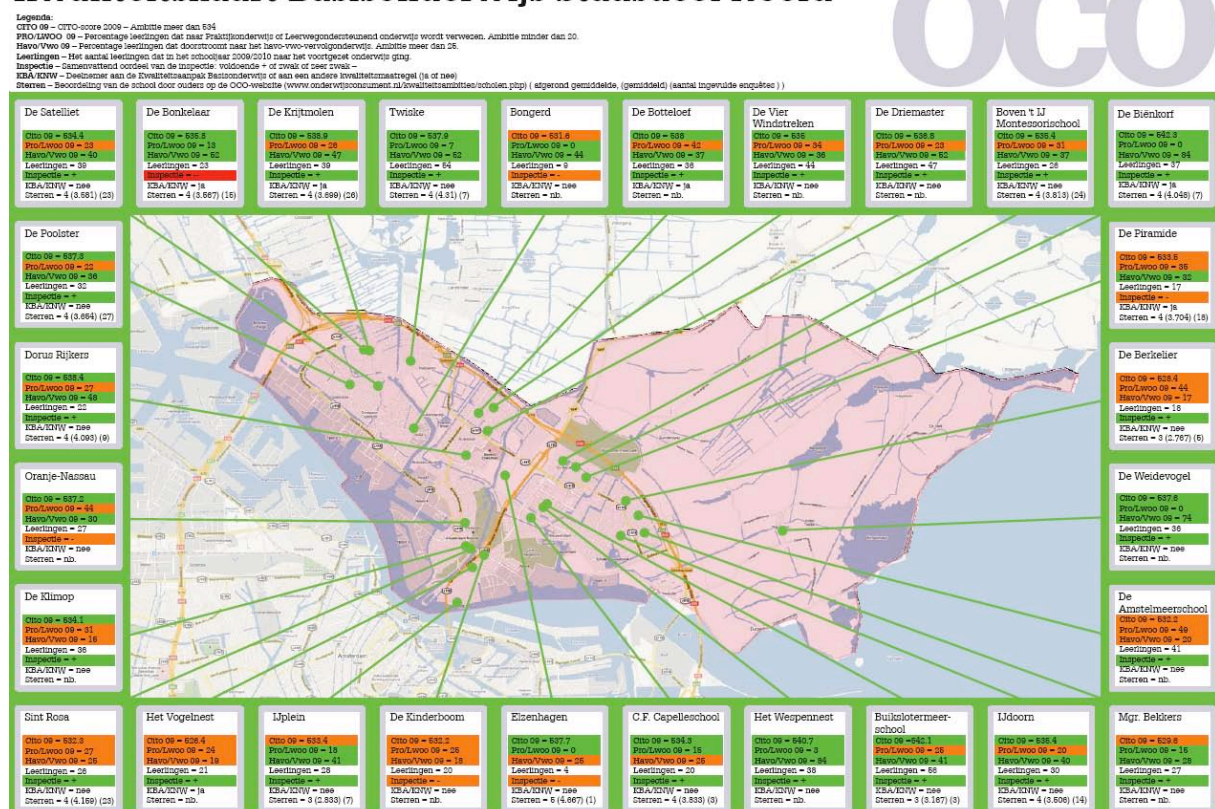
Het eerste speerpunt is de kwaliteit van het onderwijs. OCO wil op dit speerpunt:

- Informatie verzamelen en presenteren
- Bewustmaken: informatie en bewustzijn vergroten
- Mobiliseren: incidentele en structurele ondersteuning

Informatie verzamelen en presenteren

OCO verzamelt informatie over kwaliteit (bijeengebracht door de verantwoordelijke besturen of de gemeente) en presenteert die zodanig dat ouders deze kunnen herkennen en hanteren. Deze informatie en presentatie is de basis voor alle activiteiten van OCO. Per stadsdeel en school kan deze informatie verfijnd worden. De informatie biedt ouders en stadsdeel de mogelijkheid om scholen en schoolbestuur te confronteren met de bestaande werkelijkheid. OCO levert ieder half jaar een kwaliteitskaart (de basisscholen in) per stadsdeel.

Kwaliteitskaart Basisonderwijs Stadsdeel Noord

(Voorbeeld kwaliteitskaart Stadsdeel Noord)

Bewustmaken: informatie en bewustzijn vergroten

OCO maakt 3 kwaliteitskaarten, Ansichtkaarten met punten waaraan elke ouder of leerling kwaliteit kan herkennen, beoordelen en verbetervoorstellen doen: ‘aandacht voor kwaliteit’, ‘cijfers over kwaliteit’, ‘medezeggenschap’. Een minisite ‘onderwijskwaliteit’ binnen de OCO-website kan voor betrokken ouders het begrip ontsluiten. Daarnaast wil OCO ouders en

leerlingen bereiken over kwaliteit via intensieve verspreiding van de kwaliteitskaarten, posters, video, ouderkamers en eventueel een debat. De kwaliteitskaarten leveren munitie voor de discussie tussen school en ouders.

Mobiliseren: incidentele en structurele ondersteuning

OCO ondersteunt ouders die zich willen groeperen op een onderwerp: kansongelijkheid, onderwijs-opvoeding, kwaliteit of toegang tot scholen voor voortgezet onderwijs zijn onderwerpen van ouderinitiatieven. Daarnaast brengt OCO ouders samen die met dezelfde vragen zitten en verbindt OCO veelvoorkomende vragen in hot issues. OCO ondersteunt ouderraden met vragen over veiligheid, kwaliteit en de samenwerking met de MR. Oudergeledingen MR van scholen in een bestuurscrisis worden intensiever ondersteund, evenals ouders met vragen op zeer zwakke scholen.

Daar in past het actief organiseren van de (G)MR – onder meer in een bovenschools GMR-platform dat als een ouderforum voor de gehele stad kan gaan functioneren. Hoewel lang niet overal goed functionerende leerlingraden bestaan, heeft OCO wel de ambitie om ook daar een bundeling van leerlingraden mogelijk te maken.

2. Lokaal en specifiek

Het tweede speerpunt is de lokale en specifieke aandacht. In contacten met stadsdelen is gebleken dat deze ook een bijdrage willen leveren aan het onderwijsbeleid op het gebied van kwaliteit, betrokkenheid van ouders en samenwerking. OCO wil daarvoor bijzondere aandacht hebben aan de hand van twee modellen: het model van de gespecificeerde kwaliteitsaandacht per stadsdeel (monitoring, jaarlijkse schoolconferenties, jaarlijkse stadsdeelconferentie) en het model van de extra aandacht aan speciale groepen ouders (zoals uitgevoerd in de Indische Buurt). Deze acties zijn afhankelijk van de inzet van de stadsdelen.

In samenwerking met mbo-instellingen en de organisaties voor leerlingen met een beperking wordt de specifieke aandacht voor deze groepen leerlingen en ouders vormgegeven. Deze activiteiten worden mogelijk door met deze partijen allianties aan te gaan waar OCO een bijdrage levert in creativiteit en toegang tot de kennisbank en het web.

3. Open data

Het derde speerpunt is de uitvoering van een langgekoesterde wens om de open uitwisseling van gegevens mogelijk te maken tussen alle partijen die gegevens van scholen verzamelen. OCO vormt daarin een voorhoede omdat met alle partijen relaties onderhouden worden voor het realiseren van gegevens uitwisseling (gemeente, inspectie, ocv/cfi, cbs). Idealiter worden alle beschikbare gegevens in een open connectie met deze organisaties uitgewisseld zodat iedere wijziging automatisch doorwerkt. Op die manier worden veel meer gegevens transparant dan thans het geval is.

4. OCO-live

Het vierde speerpunt is het uitwerken van het systeem OCO-live. Dit systeem is op basis van een aanvullende subsidie van het Ministerie van SZW samen met het ROCvA ontwikkeld voor de ondersteuning van de studiekeuze van alle mbo-leerlingen en studenten in Amsterdam. Onderzoek heeft uitgewezen dat een gedegen investering in een goede studiekeuze een van de effectiefste manieren voor het voorkomen van uitval is. Door samen met mbo-leerlingen aan een keuzesysteem te werken willen OCO en ROCvA deze investering uitbouwen.

5. Voortzetten...en verbeteren

Naast deze speerpunten zal OCO in de komende jaren op dezelfde manier als tot nog toe aan de slag gaan, natuurlijk telkens op onderdelen verbetering in de werkwijze aanbrengen als die nodig blijken. De werkwijze wordt in de volgende steekwoorden weergegeven:

- frontoffice – heldere beantwoording van vragen van ouders en leerlingen via telefoon, internet, email en social communities (twitter, hyves, facebook)
- kennisbank – uitbreiding en verdere ontsluiting van de beschikbare informatie voor alle ouders en leerlingen
- debatten – bijzondere aandacht voor de onderwerpen die voor ouders leven in een aansprekende en invloedrijke vorm

- pamfletten – aandacht vragen voor onderwerpen waar schoolbesturen en gemeente in hun beleid de positie van ouders en leerlingen kunnen verbeteren
- infographics – vertaling van de vele beschikbare gegevens in begrijpelijke en aansprekende producten die bij de doelgroepen verspreid worden
- Parool Scholengids – als een element om massacommunicatie te bedrijven voor het bereik van veel ouders en leerlingen.
- ondersteuning oudergroepen – praktische hulp en bijstand aan groepen ouders en leerlingen die op een deelonderwerp eigen actie willen voeren
- OCO-sterren – aandacht voor de mening van ouders en leerlingen door middel van schoolpleinbezoek en bezoek in de klassen in het vo.
- voorlichtingen – in ouderkamers, ouderavonden bij kinderopvang, zelforganisaties en buurthuizen.

Samenwerking

Het voortzetten en verbeteren zal zeker ook plaatsvinden door samenwerking met bestaande en nieuwe samenwerkingspartners zoals

- Forum, PAOO, Raad van Marokkaanse Moskeen, SOMvao
- MEE, Balans, Clientenbelang Amsterdam
- Gilde Amsterdam, Vrijwilligerscentrale Amsterdam
- mentorprojecten
- Kenniscentrum Gemengde Scholen, Stichting Kleurrijke Scholen
- oudercontactmedewerkers
- Ouder-Kind-Centra.

Bill of rights

Mede op basis van de toezegging van alle politieke partijen in de gemeenteraad tijdens het OCO-verkiezingsdebat op 2 februari 2010 zal OCO er naar streven om de positie van ouders en leerlingen beter te verankeren in algemene afspraken tussen gemeente, stadsdelen en schoolbesturen. In navolging van de “Bill of Rights” uit New York streeft OCO naar een charter waarin rechten en plichten van ouders en leerlingen vastgelegd en erkend worden en waarmee ouders en leerlingen de mogelijkheid krijgen om gemeente, stadsdelen en schoolbesturen op hun respectieve verantwoordelijkheden aan te spreken. Deze overkoepelende activiteit zal gedurende het gehele jaar 2011 worden uitgevoerd en uiteindelijk op een daarvoor gepaste wijze worden afgekondigd.

Wat is er nodig?

OCO heeft in de afgelopen jaren laten zien dat er veel op gang gebracht kan worden. Dat kan verder gebracht worden. Daarvoor is in de eerste plaats een voortzetting van de bijdrage van de Gemeente Amsterdam nodig. In de tweede plaats is het nodig om verder te werken met het team dat OCO gemobiliseerd heeft.

Functionele verdeling besteding middelen

Begroting	10 % School- bezoek	10 % Relaties
	40 % Telefoon/ vragen/ website informatie	10 % Producten
		10 % Overhead
	20 % Kennisbank	
Wat	Hoeveel %	Totaal per onderdeel
Personele inzet	50 %	150.000
Publicaties, publiciteit	15%	45.000
Databank Website	20 %	60.000
Overhead	10 %	30.000
Diversen	5%	15.000
Totaal		€ 300.000

In 2006 is als basisbedrag € 300.000,- per jaar vastgesteld. Inmiddels zijn we 4 jaar verder. Het is wenselijk om een correctie van 10% te plegen en uit te gaan van € 330.000,-. En bij voorkeur is een stijging van de subsidie met het prijsindexcijfer wenselijk omdat de activiteiten van OCO vrijwel geheel prijsgevoelig zijn.

Hoe pakken we dat aan?

Voortzetten en intensiveren

Bekendheid stimuleren

Uit de evaluatie van OCO zelf komt voort dat er een noodzaak is om OCO nog beter bekend te maken in de stad. OCO zal daar nog verdere stappen voor ondernemen: meer contacten met Het Parool, AT5. Overwogen wordt om een campagne te voeren met posters door de stad. In elk geval wordt de actie voortgezet om op de schoolpleinen van de basisscholen en in de scholen voor voortgezet onderwijs ouders en leerlingen te vragen naar hun mening. Op die manier treedt OCO in direct contact met de directbetrokkenen.

Bestuurlijke opzet

Tot nog toe is de subsidie van de gemeente verstrekt aan I&M VGP bv. als een uitvloeisel van de werkwijze bij de eerste toewijzing van de subsidie via de prijsvraag, die daarvoor uitgeschreven is. In de loop van de afgelopen periode is in overleg met de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling een overgang naar een meer gangbare bestuursvorm in subsidierelaties ingezet en is de Stichting OCO gevormd. Overwogen is om een verenigingsvorm te kiezen en te bezien of via contributies de financiering gerealiseerd zou kunnen worden. Daarvan is vooralsnog geconstateerd dat deze vorm weliswaar inhoudelijk aantrekkelijk is voor de legitimatie, maar dat de ontwikkeling er van veel tijd en investering (enkele jaren) zou kosten die dan niet gebruikt kunnen worden voor de primaire taken. Bovendien is er gezien de positie van veel verenigingen weinig garantie voor succes en continuïteit. Conclusie van de discussie was dat een stichtingsvorm op dit moment de meeste ontwikkelingsmogelijkheden biedt.

De stichting OCO heeft in de afgelopen jaren op deelactiviteiten van OCO als subsidies voor activiteiten verworven:

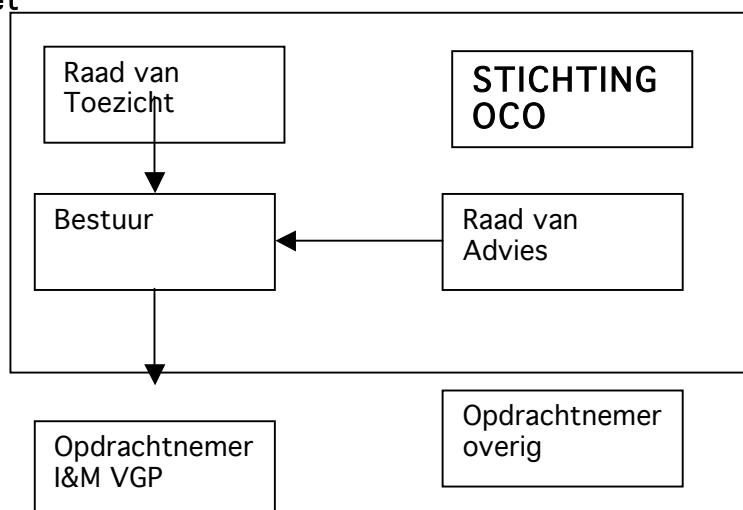
- voor de verdere ontwikkeling van het sterrenwaarderingssysteem van scholen in het kader van E-participatie (Digitale Pioniers)
- voor de ontwikkeling van een systeem voor de betere toeleiding van aanstaande mbo-studenten naar passende opleidingen in samenwerking met het ROC van Amsterdam (loopt nog).

Deze stichting dient als rechtsopvolger van de activiteiten een subsidie-aanvraag voor het vervolg in. Omdat B&W van Amsterdam natuurlijk de vrijheid hebben ook anders te besluiten is het niet zeker dat er een uitgebreide stichting met de daarbij behorende organen tot stand moet komen. De stichting OCO heeft daarom een aantal beoogde bestuursleden en beoogde leden voor de raden van advies en toezicht geworven. Deze zullen in de loop van dit najaar “geactiveerd” worden om hun rol te vervullen indien B&W inderdaad besluit om de gevraagde subsidie aan de stichting toe te kennen. De stichting OCO is daarmee ingebed in de Amsterdamse samenleving en garandeert de transparantie van de activiteiten.

Relatie naar I&M VGP

In de afgelopen 4 jaar is het project OCO uitgevoerd door I&M VGP bv. Deze onderneming heeft – zo blijkt uit de verschillende financiële rapportages over de afgelopen begrotingsjaren – telkens een eigen bijdrage geleverd om de werkzaamheden van OCO mogelijk te maken. Dat zal in de nieuwe situatie niet meer plaatsvinden. Om de continuïteit van de activiteiten te garanderen en de stichting zo min mogelijk te belasten met administratieve procedures zal de stichting een leveringsovereenkomst met I&M VGP aangaan. Op basis van deze inspanningsverplichting van de stichting zal I&M VGP alle eigendomsrechten van de opgebouwde infrastructuur (zowel materieel als immaterieel) overdragen aan de stichting. Dit betreft de inboedel van het door OCO gebruikte pand, de website, de achterliggende databank, de rechten op de publicaties die in de afgelopen geproduceerd zijn, voorraden enz. Daarbij zal wel van de kant van I&M VGP bedongen worden dat uitbreiding van activiteiten van de stichting op basis van andere subsidies en wellicht ook in andere steden ook tot uitbesteding bij I&M VGP zullen leiden uiteraard onder het voorbehoud dat deze onderneming zowel kwalitatief als kwantitatief adequaat blijft leveren.

Organisatorische opzet

Projectbureau OCO

OCO is en blijft een kleine, flexibele, in omvang beperkte organisatie met een kleine professionele kern. Deze kern wordt aangevuld met vrijwilligers (ouders, belangstellenden, leerlingen) en stagiaires (hbo-rechten, sociaal juridische dienstverlening, pedagogiek) om met name bezoeken aan scholen en de informatievoorziening tot stand te brengen. De kern bestaat een coördinator, 3 part-timed medewerkers, een programmeur/webmaster. In totaal zijn per schooljaar omstreeks 30 mensen bij OCO betrokken. Voor specifieke projecten wordt externe inhuur gehanteerd.

Actieplan

Op basis van de ambities en de lopende ontwikkelingen wil OCO in het jaar 2011 de volgende SMART-doelen bereiken. Mede afhankelijk van de opkomende “hot issues” kan daar nog aan worden toevoegd.

1. Interne organisatie van OCO: Bestuur en Raad van Toezicht/Raad van Advies worden voor uiterlijk 15 januari 2011 geïnstalleerd.
2. OCO voert actie om de bekendheid op te voeren en start met een campagne in februari 2011
3. OCO organiseert op verzoek van OSVO en DMO een Speeddate-bijeenkomst in het kader van de overgang po-vo in begin april 2011.
4. OCO organiseert een debat met schoolbesturen en KBA in mei 2011: de stand van de kwaliteit en presenteert de kwaliteitskaart voor ouders.
5. OCO start uiterlijk in september 2011 een oudernetwerk passend onderwijs met o.a. Balans, MEE, Clientenbelang Amsterdam en rugzakouders om invloed uit te oefenen op het beleid van schoolbesturen
6. OCO ondersteunt voor augustus 2011 een MR-netwerk met de oudervertegenwoordigers uit de Amsterdamse MR-en en een geregeld overleg van de GMR-en van de grote schoolbesturen.
7. OCO start in mei 2011 samen met het ROCvA OCO-live: Een online community om vmbo-ers op een andere manier mbo-opleidingen te introduceren.
8. OCO heeft eind 2011 samen met tenminste 3 stadsdelen een kwaliteitsprogramma voor het basisonderwijs opgesteld en in uitvoering.

9. OCO werkt voor 1 oktober 2011 een plan uit over kwaliteitsaandacht van ouders voor het voortgezet onderwijs en bespreekt dit met OSVO.
10. In een gezamenlijke bijeenkomst in november 2011 wordt de Amsterdamse Bill of Rights voor ouders en leerlingen door gemeente, stadsdelen en schoolbesturen (en OCO) bekrachtigd en afgekondigd..

Perspectief

Op basis van belangstelling uit andere steden wil OCO actie voeren om in de G4 soortgelijke organisaties tot stand te brengen. Deze actie start in Rotterdam. OCO heeft het initiatief genomen voor overleg met wethouder De Jonge. Het model dat OCO nastreeft, is dat er in iedere grote stad een lokale groep medewerkers/ouders met een eigen aanpak komt die gebaseerd wordt op de lokale situatie en gericht op lokale informatie. Zonder die lokale kennis van zaken kunnen ouders en leerlingen niet geholpen worden.

Maar het bestaan van OCO betekent dat er wel samenwerkingsvoordelen behaald kunnen worden:

- kennisbank delen
- webinfrastructuur delen
- basis van publikaties delen

Dit basisvoordeel kan een beperking van de kosten met plm € 50.000 per locatie betekenen. En natuurlijk kan het franchise-model betekenen dat ouders en leerlingen door de opgedane kennis veel sneller en effectiever geholpen kunnen worden.

